

توضیحات:

- ویژه آزمون کیفیت بخشی آموزش و پرورش
- حیطه اختصاصی
- خلاصه + نکات مهم

خلاصه و نکات مهم

اردو ماجرای من است

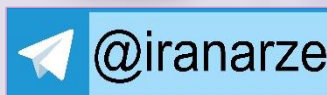
iranarze.ir/a1

دانلود سوالات استخدامی آموزش و پرورش

iranarze.ir/a2

دانلود منابع و جزوات استخدامی آموزش و پرورش

« انتشار یا استفاده غیر تجاری از این فایل، بدون حذف لوگوی ایران عرضه، مجاز می باشد »

❖ فصل اول: جزوه خلاصه اردو ماجرای من است (دفتر اول) - صفحه ۲

❖ فصل دوم: نکات مهم اردو ماجرای من است (دفتر اول) - صفحه ۱۵

فصل اول: جزوه خلاصه اردو ماجرای من است (دفتر اول)

پیشگفتار

تربیت یکی از مهمترین وظایف انسان است. این تربیت گاهی نسبت به فرزند است و گاهی نسبت به دیگر افراد جامعه گاهی نقش ما پدر و مادری است گاهی برادری و خواهری و گاهی به عنوان دوست یا مربی وارد این عرصه میشویم. مباحث بسیاری در تربیت اثرگذار است و ما برای اثرگذاری بیشتر می بایست از قالبهای جذاب اثر گذار و ماندگار بهره ببریم اردو یکی از این قالبهای ماندگار و اثر گذار است ما نیز در فعالیتهای تربیتی خود جهت رشد و اعتلای آینده سازان جامعه توجه ویژه ای به این قالب کردیم و پس از مطالعه بسیار بر روی انواع اردوهای تربیتی در داخل و خارج از کشور و تجربه نمودن بسیاری از آنها به این نتیجه رسیدیم که تاکنون از این قالب ماندگار و مؤثر به خوبی استفاده نکرده ایم و به عنوان برنامه ای در کنار صدها برنامه تربیتی به آن نگاه می کنیم و نه یک برنامه مهم و تأثیر گذار تربیتی. در حالی که اردو به تنهایی میتواند راهبردی جدی و مؤثر جهت فعالیتهای گسترده تربیتی باشد. این مهم گروهی از مربیان و طلاب توانمند را به قالبی نو از اردو رساند که نام آن را اردوهای ماجرا محور گذاشتند. این نوشتار تلاش می کند تعریفی نسبت به اردو و آثار آن در تربیت ارائه نماید و در ادامه بعضی از انواع اردوهای ماجرا محور را به صورت اجمال تبیین نماید. این تبیین موجب می شود نگاهی جدید نسبت به اردو در ذهن مربیان و فعالان عرصه تربیت شکل گیرد و از این برنامه بیش از قبل در مسیر تربیت نسل آینده انقلاب اسلامی بهره گیرند.

نهایت شکوفایی استعداد های انسان آنجایی است که در بند هیچ اسارتی نباشد و بر تمامی عوامل مؤثر بر وجودش حاکم باشد؛ در هیچ بندی نباشد مگر بند حاکمیتی که خودش انتخاب میکند؛ یعنی حتی اگر به غرایز تن میدهد، خودش انتخاب کند و با اراده و اختیار خودش باشد. این هدف نهایی تربیت انسان است که برخاسته از امکانات و تواناییهای موجود در اوست.

عدم شناخت و درک نیاز واقعی نوجوانان و جوانان و باور نداشتن به تواناییهای درونی آنان نبود برنامه های منسجم و اثر بخش در راه تعالی کمال و تربیت نوجوانان و جوانان از یک سو و مشکلات موجود در جوامع امروزی و هجمه های فرهنگی و وجود قالب ها و ابزارهای ضد فرهنگی گوناگون از سویی دیگر امروزه نوجوانان و جوانان ما را بیشتر به مخاطره می اندازند.

یکی از مهمترین و تأثیر گذارترین برنامه های تربیتی اردو است. از آنجا که اردو در محیط آزاد طبیعت برگزار میشود باعث می گردد مخاطب بدون هیچ گونه رسمیتی حضور پیدا کند؛ و در این حضور پیام های اخلاقی و رفتاری متعدد و متنوعی که در یک برنامه اردویی نهفته است به صورت کاملاً غیر مستقیم و در قالب ارتباطی دوستانه به مخاطب انتقال پیدا می کند و مخاطب خودش از آن صحنه ها به واسطه ی اینکه خوش آیند است الگو می گیرد.

اردو محفل انس و صفا و ارتباط باطن و ظاهر است ، پیوند دهنده علقه های گوناگون است . در اردو فرد فرا می گیرد چگونه در جمع زندگی کند ، گذشته را با حالش مطابقت و ارزیابی نماید. فارغ از هیاهوی معمول پیرامون خویش تاملی دوباره در افکار و روشهای خویش داشته باشد.

پر خاطره ترین و شیرین ترین لحظات عمر آدمی بویژه در سنین کودکی و نوجوانی در اردو رقم می خورد. ماجراهای اردویی ، برنامه ها و بازی های اردویی ، جنگهای شبانه ، برنامه های عبادی مشترک ، صبحگاه ها گشت و گذار های پر جاذبه، مسابقات دوستانه و وداع آخرین هر یک درسهایی ماندگار از جمع صمیمی و آشنای اردو و اردوگاه است . بار سنگین ایجاد این زمینه و تحول که یکی از نقاط عطف برنامه های تربیتی است را فقط با توانی کافی و اراده ای عمیق و ایمانی راسخ و روشی بدیع و جذاب بر دوش مربی مجرب خواهد بود.

بخش اول تبیین اردو و تربیت

مبانی نظری تربیت

تربیت شکوفا کردن استعدادها و برآوردن نیازهاست تربیت از آدم انسان ساختن است. برای انتخاب روش تربیتی باید به سه نکته توجه نمود موضوع، تربیت، هدف تربیت و محیط تربیت.

موضوع تربیت انسان است که دارای استعدادهای اندیشیدن، سنجیدن، خیال، اراده، غریزه و عاطفه است. تعیین هدف سلیقه ای نیست بلکه هدف هر موجودی بر اساس امکانات و تواناییهایی که دارد تعریف میشود. هدف نهایی انسان شکوفایی کامل استعدادها، نفي همه اسارت ها و حاکمیت بر تمام عوامل مؤثر در وجود خویش است. با توجه به رشد تدریجی استعدادها و توانایی ها دو مرحله قبل از بلوغ ذهنی و بعد از بلوغ ذهنی که تکامل استعداد سنجش و تعقل باشد را میتوان دید. هدف تربیتی در مرحله اول که قبل از بلوغ ذهنی است شکوفایی تمام استعدادها و فراهم آوردن زمینه های لازم برای هدف غایی است و در مرحله دوم بعد از بلوغ ذهنی حاکم شدن بر استعدادها و حرکت در مسیر اهداف تربیتی برای رسیدن به هدف غایی است.

از آنجا که کودک و نوجوان با محیط در تعامل است و از آن تأثیر می پذیرد در محیط های مختلف نمی توان از روش تربیتی یکسان بهره برد چرا که در هر محیطی آسیبها موانع فرصتها و امکانات متفاوتی وجود دارد.

محیط تربیت به وجود اندیشه ی مخالف و متضاد و عدم آن بستگی دارد. در محیط بسته اندیشه ی مخالفی نیست تا شک برانگیزد پس آرام و بدون تردید پذیرش صورت می گیرد و اعتقادها تا دم مرگ محکم می ماند. تنها کافی است روحیه ی نقادی سن بلوغ را رهبری و کنترل کرد و با آموزشهای مناسب تربیتی آسان را شکل داد.

در محیط های باز مثل جوامع کنونی اندیشه های متعدد وجود دارد که هر کدام سعی بر غلبه بر دیگری دارد.

در چنین محیطی، کودک ناآرام، مردد، بدبین، دیر باور و سرسخت است. تهدیدهایی همچون شبهه های فکری

و اندیشه ای هجمه های برخوردی و رفتاری مشکلات و موانع درونی ناشی از محیط او را احاطه می کند.

حال باید دید در چنین محیطی آیا روشهای تربیتی همچون تحمیل محوری محبت محوری تلقین محوری یا آموزش محوری کارساز بوده است یا تنها مسکنی برای چند روز خواهد بود.

در چنین شرایطی میبایست بچه ها واکسینه و آسیب ناپذیر شوند و برای مقابله با تهدیدها سه عنصر شخصیت و استقلال حریت و آزادمندی تفکر و تحلیل را ایجاد و تقویت نمود.

شخصیت یعنی هویت مستقل داشتن خودباوری و مقاومت که با شناخت توانمندی ها و ارزشمندیهای خود حاصل می شود. گوشه ای از پیامدهای آن عدم تقلید، چرایی در برابر مسائل، مقاومت در برابر هجوم اندیشه ها، عدم پذیرش، تحمیل باور، توانمندی خود، تحمل مسئولیت و شهامت اقدام است.

حریت به معنای آزادمندی است. همان طور که شخصیت نوجوان را در برابر آسیبهای بیرونی واکسینه می کند حریت فرد را در برابر عوامل نفوذی درونی مصون میسازد و دارای پیامدهایی همچون عدم لجاجت، آزاداندیشی و به جای نمی شوندها به چگونه شدن ها فکر کردن است.

تفکر را میتوان به دنبال پاسخ بودن و راهی برای رسیدن به خواسته ها معنا کرد تفکر رکودها را میشکند حرفها را تحلیل و نقد می کند و مهاجمی همه جانبه است.

تعریف اردو

برای اردو تعریفهای بسیاری ذکر شده است که شباهت های فراوانی با یکدیگر دارند. در تعریفی گفته شده است: اردو مسافرتی جمعی است که با اهداف معین همچون آموزشی

، تربیتی، فرهنگی و تفریحی برگزار می شود و در جایی دیگر اردو یعنی سازگاری فعالانه در زندگی جمعی در مکانی که جمعی از افراد برای مدتی محدود مطابق

شرایط زمانی و مکانی در آن به سر می برند

فرهنگ امید اردو را چنین معنا کرده است: « اردو محل تجمع افراد برای تمرین و تفریح است، همچنین به محلی که ورزشکاران یا پیشاهنگان گرد هم آیند نیز اطلاق میشود»

در اصطلاح فعالان عرصه تربیت، اردو فعالیتی سازمان یافته، نظام مند و هدفمند است که به صورت گروهی با برنامه های معین، تحت نظارت و هدف برگزار کنندگان آن در

محیطی خارج از محدوده ی فعالیت های روزمره به صورت یک روزه یا چند روزه در مکانی خاص یا طبیعت یا اردوگاه در مسیر تربیت افراد برگزار می شود.

ویژگی ها و کارکردهای اردو

کسانی که در کار فرهنگی و تشکیلاتی با تجربه هستند از اردو و اردو رفتن به عنوان یکی از عوامل مهم در تربیت و توسعه شخصیتی افراد و انتقال پیام های دینی یاد می کنند. با وجود روشن بودن امتیازات برنامه های اردویی به اختصار برخی از ویژگیها و کارکردهای اردو را ذکر می کنیم

اردو نسبت به سایر فعالیت های تربیتی نیازمند زمانی بیشتر به صورت مستمر است. گرچه این نکته محدودیت هایی را در اجرا به وجود می آورد اما فرصتهای خوب تربیتی را در اختیار برنامه ریزان و مربیان قرار میدهد.

- ۱- رفتن به مکانی غیر از محیط یکنواخت همیشگی برای مخاطبین شرایطی را از نظر تربیتی فراهم میکند که در محیط های معمول امکان دسترسی به آن میسر نیست.
- ۲- اردو به لحاظ ماهیت گروهی آن یک ارتباط متقابل صمیمی و تنگاتنگ بین اعضا به وجود می آورد.
- ۳- انتقال پیام به صورت غیر مستقیم و الگوپذیری مخاطبین به واسطه ی خوش آیند بودن برنامه ها برای ایشان و فضای غیر کلاسی اردو را به یک برنامه تأثیر گذار کم نظیر بدل کرده است.
- ۴- متنوع بودن برنامه ها در فضایی دور از خستگی و دل زدگی زمینه شناسایی و بروز تمام استعدادها و تمایلات را فراهم میکند.
- ۵- کار جمعی دست در دست هم نهادن و به همدیگر اعتماد و اتکا داشتن و دیگر دوستی و وفاداری به همنوع
- گسست مقطعی از پایگاه عاطفی خانواده آزمودن دوست کسب تجربه همه حکمتهایی هستند که در عرصه و پهنه ی اردو تحقق پیدا میکند. ص ۱۷
- ۶- امکان طرح واقعی بسیاری از مسائل اجتماعی و اخلاقی بهره مندی از مجسم سازی و تصویر سازی وقایع مهم و سازنده در محیط کلاس و کتابخانه نیست ولی در فضای اردو به راحتی این مهم شدنی است.
- ۷- امکان استفاده از مدل تربیتی الگو محور یا مربی محور در فرآیند تربیتی اردوگاه افزایش می یابد، زیرا برنامه ها صرفاً گروهی است و نه فردی و هر گروه باید یک مربی تربیتی داشته باشد.
- ۸- در اردو میتوان روحیات و ویژگیهای افراد را در شناسایی کرد و با فهم دقیق از توانمندی ها ، قوت ها و ضعف های متریبان برای رشد و تربیت ایشان برنامه ریزی کرد.
- ۹- رشد تفکر و رفتار اجتماعی تعاون و مسئولیت پذیری صبر و خویشتن داری تقویت هویت ملی کسب اعتماد به نفس بیشتر و در آخر شادی و نشاط و تخلیه ی هیجانات نیز از دیگر کارکردهای اردو به شمار میرود.

آشنایی با مفهوم گروه و شناخت ضرورت های زندگی

اهداف

اهداف کلان

- ایجاد و تقویت هویت ایرانی ، اسلامی
- ایجاد و تقویت شخصیت حریت تفکر
- تقویت شناخت باور و رفتارهای خوب مخاطبین
- تبیین و اشاعه ی شاخصه های اصلی روحیه و رفتار جهادی
- گسترش خلاقیت های علمی مهارت افزایی و کشف استعدادهای نهفته

اهداف عملیاتی

اهداف بینشی (شناختی)

- شناخت توانمندیهای خود (معرفی الگوی موفق درک استعدادهای، روحیات و محرکها)
- خداشناسی درک صفات و شناخت عظمت خویش در پرتو شناخت خدا
- شناخت حقوق و آداب معاشرت پیرامون دوستان مربیان و والدین

- آموزش مبانی ایثار و جهاد و شهادت اجتماعی
- دشمن شناسی نفس شیطان، آمریکا و صهیونیسم
- آگاهی اجمالی از تخصص ها و عرصه های مختلف علمی و عملیاتی
- آشنایی مخاطبان با مفاهیم استراتژیک دینی متناسب با نظام اسلامی

اهداف گرایشی عواطف و احساسات

- درک رابطه ای دوستانه با گروه مربی و بزرگترها
- درک هویت اسلامی و ملی و ایجاد محبت و علاقه نسبت به آن
- درک هویت جمعی انسجام گروهی و ضرورت حفظ آن
- احساس مسئولیت و توجه نسبت به خود گروه جامعه و هستی
- علاقه به خوبی ها و تنفر از بدیها
- توجه به نعمت هاب الهی و داشته های خودش

اهداف رفتاری

- استفاده بهینه از فرصتها برنامه ریزی نظم و انضباط
- رعایت قوانین و مقررات
- اطاعت پذیری تبعیت از فرمانده
- ایجاد و افزایش روحیه ی پشتکار، تحمل و شهامت اقدام
- دقت و توجه به مسائل پیرامونی
- افزایش خلاقیت و ابتکار
- افزایش مهارت سنجش و تعقل
- مهارت کنترل و ابراز صحیح تمایلات و حالات روانی و عاطفی
- آشنایی و افزایش مهارتهای مورد نیاز در عرصه رزم و دفاع و مدیریت بحران
- تقویت روحیه فعالیت جمعی و تعاون و مهارتهای زندگی اجتماعی
- توانمندی در زمینه ی یک فعالیت تولیدی
- تخلیه فشارها و هیجانهای روحی و درونی

اهداف برنامه های اردویی

- ایجاد فضایی صمیمی تفریحی و رقابتی همراه با رعایت آداب اسلامی
- جهت دهی مثبت به اوقات فراغت کودکان و نوجوانان بر پایه ی ارزشهای اخلاقی و دینی
- گسترش ورزش همگانی
- جریان سازی و ایجاد حرکتی جدید در فعالیت های تربیتی اردویی
- ایجاد شبکه اجتماعی نخبگان فرهنگی - ورزشی
- شناسایی استعدادهاى مدیریت جهادی
- تبیین مفاهیم اجتماعی و دینی با بهره مندی از ماجراهای اردویی

- جریان سازی و گفتمان سازی اهداف اسلامی و انقلابی با بهره مندی ماجراهای اردویی

- بروز نظریات و کشف استعدادها و ایده ها

انواع اردوهای تربیتی

یکی از برنامه هایی که در زمان کوتاه ، بیشترین اثر گذاری تربیتی را بر دانش آموزان می گذارد اردو است. قالب های مختلف اردویی با توجه به نیازهای مخاطبین اثرات و نقشهای خود را ایفا می کند.

اثر گذاری اردو و قالب جذاب آن موجب شده است این برنامه متمایز از دیگر برنامه ها پیگیری شود تا جایی که گاهی مجموعه های تربیتی شکل گرفته اند که تنها اردو برگزار می کنند و هیچ برنامه ی دیگری ندارند.

تقسیم بندی اردو بر اساس زمان و مکان

در این نگاه که نگاه قالب مجموعه های تربیتی و آموزشی به اردو است، اردو به دو بخش زمانی و مکانی تقسیم می شود:

۱- زمانی: گاهی اردوها را از حیث تعداد روزهای برگزاری آن تقسیم میکردند اردوهای یک روزه و چند روزه.

آنچه در نقد این تقسیم بندی به نظر می آید، این است که نمی توان اردوها را به صرف زمان تقسیم بندی کرد. چرا که همه ی اردوها و همه ی برنامه ها در زمانی محقق میشود و خارج از آن نیست. زمان نمی تواند ملاک

خوبی برای اردو و تقسیم بندی آن ایجاد نماید

۲- مکانی: گاهی اردوها را از حیث مکانی که در آن برگزار می شود تقسیم میکردند. اردوهای که در شهرهای مقدس و با هدف زیارت برگزار میشود را زیارتی اردوهای که جهت دیدن اماکن مختلف برگزار می شود را سیاحتی و اردوهای که جهت تخلیه هیجان و ایجاد شور و نشاط برگزار می شود را تفریحی می گویند.

تقسیم بندی از جهت مکان نیز کامل نیست. اردوهای اتفاق می افتد که مکان در آن قصد نشده و موضوع خاصی را دنبال می کند.

۳- تقسیم بندی اردو بر اساس هدف: در این نگاه اردو را بر اساس هدف برگزاری اردو تقسیم بندی کرده اند و در تبیین آن بیان داشته اند:

شما با توجه به هدفی که برای اردو در نظر گرفته اید مکان اردو و نوع تدارکات آن را مشخص می کنید.

اگر بخواهیم اردوها را از نظر نوع اهداف تقسیم بندی کنیم به شرح زیر میتوان تقسیم کرد

الف، اردوهای شناسایی و کشف

ب. اردوهای جذبی

ج. اردوهای آموزشی در اردوهای جهادی

د. اردوهای سیاحتی تفریحی

و. اردوهای زیارتی از اردوهای تشکیلاتی و اردوهای مأموریتی (کاری)

البته ممکن است اردو ترکیبی از این موارد باشد مانند اردوهای جذبی - آموزشی

اهداف اردوهای ترکیبی

الف. اردوهای شناسایی و کشف

وقتی تعدادی عضو جدید وارد مجموعه ای می شوند در اولین مرحله باید برای سازماندهی با توجه به ملاک های مجموعه گزینش شوند تا حداقل های ورود را داشته باشند. مثلاً کسی که تأثیر گذاری منفی دارد نباید جذب مجموعه شود و گرنه کل تشکیلات را تحت تأثیر قرار خواهد داد.

در مرحله اول با روشهایی مانند بررسی فرم های تکمیل شده عضویت برگزاری کمیسیون توجیهی مصاحبه مشورت با دوستان فرد و . . . به شناسایی فرد می پردازیم شناسایی در اصل حدس و گمانی است که ما در مورد خصوصیات فرد می زنیم. مثلاً حدس می زنیم فرد صبور و با پشتکاری است ولی باید این امر به ما ثابت شود. بنابراین با تدارک این

اردو حدس خود را به یقین تبدیل خواهیم کرد ملاک‌هایی مانند اهل کار گروهی بودن اهمیت به نماز جماعت تأثیر گذاری مثبت و براحتی در اردوهای شناسایی و کشف قابل مشاهده است.

برای انجام این اردوها نیازمند تیمی ورزیده هستیم تا تک تک رفتارهای شرکت کنندگان را (بطور نامحسوس) زیر نظر بگیرند و گرنه تمام زحمات ما در انجام این اردو هدر خواهد رفت.

ب اردوهای جذبی

در اردوهای جذبی اولویت اول اردو برگزاری برنامه های جذاب و مفرح است زیرا می‌خواهیم ثابت کنیم خیلی خوب و پر نشاط هستیم و مجموعه ای متنوع داریم بنابر این برگزاری مسابقات ورزشی متنوع مانند فوتبال و طناب کشی و و برگزاری جنگ‌های شادی و داشتن تیمی فعال و پویا از ضروریات این اردوهاست. شما باید به طراحی مسابقات جدید بپردازید مثلاً چه اشکال دارد پای بچه ها را داخل کیسه گونی نمایید و مسابقه دویدن با این حالت را اجرا نمایید.

ج- اردوهای آموزشی

این اردوها زمانبندی (سین) فشرده ای دارد. در طول روز می توان ۴ تا ۵ برنامه آموزشی را در لیست قرارداد، بنابر این باید اعضاء نسبت به اهمیت تشکیلات توجیه باشند تا برنامه ها برایشان شیرین باشد زیرا حس می کنند که در حال رشد هستند . (محورهای رشد اعضاء در ۴ محور می باشد: فکر و اندیشه معنویت و اخلاق مهارت و توانایی کار تشکیلاتی). چرا که اهداف بسیاری در تربیت وجود دارد که در تقسیم بندی اردویی این نگاه به آن اشاره نشده است و سابقه ای هم برای برگزاری آن سراغ نداریم. غیر از اینکه در عمل معمولاً اردوها را در سه بخش شناسایی، جذب و آموزش خلاصه می کنند و تنوع زیادی در آن ها نمی بینیم.

تقسیم بندی اردو بر اساس ماجرای اردو

اینکه بخواهیم انواع اردو را بر اساس رویکردهای قبل تبیین نمائیم و تقسیمی جامع ارائه کنیم کار مشکلی است. چرا که این تقسیم بندیها شاید جامع نباشد و اردوهایی را بتوان در ذهن گذراند که هنوز به مرحله اجرا در نیامده است و یا یک اردو چند موضوع اردویی را به دوش بکشد. اما با نگاه تربیتی میتوان بر اساس یک ملاک جدید و رویکردی نو تقسیم بندی تازه ای برای اردوها پیشنهاد داد.

۱- اردوهای ماجرا محور:

در این راستا چنانچه مربی یا مجموعه تربیتی برای اردویی ، ماجرا تدوین نماید ، از آن به اردوی ماجرا محور تعبیر می کنیم. در اردوهای ماجرا محور یک مربی یا مجموعه تربیتی ابتدا اهداف مورد نظر خود را تبیین می کند و سپس برای رسیدن به اهداف برنامه و ماجرا مورد نظر خود را طراحی و مکتوب کرده و گام به گام طبق آن به اجرا در می آورد ماجرا در اردوهای ماجرا محور مختلف است. موضوعات و ویژگیهای مختلفی وجود دارد که تلاش می شود ماجرا، آن را حاصل کند گاهی ماجرای اردو یک بازسازی است، گاهی یک فعالیت گروهی و گاهی یک نظام فکری و اندیشه ای است. ماجرا ها با خلاقیت و فهم مربیان و متخصصان حوزه تربیت طراحی شده و به اجرا در می آیند.

اردوهای غیر ماجرا محور

اردوهای بسیاری برگزار میشود که ماجرا یا برنامه ی خاصی را دنبال نمیکنند هدفی کلی مد نظر قرار می گیرد بدون اینکه آن هدف ریز شود و برای رسیدن به آن هدف طراحی خاصی صورت بگیرد. به عنوان مثال برای هدف کلی نشاط و تفریح متریبان را به اردوی مناطق خوش آب و هوا مبریم بدون اینکه ماجرا با طرح خاصی برای اردو داشته باشیم و اهداف دقیق تری را دنبال کنیم. در این اردوها روی هدف گذاری، مخاطبین و سنین آنها و برنامه ها خیلی کار نمی شود و هر سال می تواند به همان شکل قبل برای مخاطبین مختلف برگزار شود. در این اردوها سن مخاطب و جنسیت نیز اهمیت چندانی ندارد و صرفاً وسایل ورزشی و بازی تعیین کننده سن استفاده کننده است تا برنامه ریزی مربیان و مسئولین اردو. در این اردو ها برگزاری برنامه های اردویی نیز اهمیت پیدا می کند تا بتوان اوقات خالی متریبان را پر نمود.

در اردوهای غیر ماجرا محور نیز به جهت زیاد بودن اوقات خالی و فراغت متریبان از برنامه های اردویی زیاد استفاده میشود. برنامه های که برای آن کتاب نوشته شده و مربیان و مجموعه های تربیتی به دنبال نوع جدیدی از آن هستند تا شکل جدیدی از اردو برای دانش آموزان به اجرا در آورند و بر جذابیت اردوها بیفزایند.

بخش دوم انواع اردوهای ماجرا محور

انواع اردوهای ماجرا محور

اردوهای ماجرا محور را می توان با توجه به مدت زمان برگزاری اردو و در موضوعات مختلف برنامه ریزی و طراحی نمود. آنچه که باید توجه داشت این است که هر اردویی یک هدف یا چند هدف خاص را دنبال میکند و چنانچه مربی یا مجموعه تربیتی بخواهد همه اهداف را در مدت فعالیت تربیتی خود دنبال کند می بایست مجموعه اردوهای تربیتی با اهداف مختلف و ماجراهای متفاوت، طراحی نموده و به اجرا در آورد.

اردوهای شناسایی، گزینش و جذب

یکی از نیازهای مجموعه های تربیتی و مربیان فعال در عرصه تربیت شناخت بیش از پیش متریبان است. چنانچه این شناخت در ابتدا به گونه ای کامل و صحیح حاصل شود، بهتر می توان برنامه های تربیتی و اثر گذار را دنبال نمود. شناسایی و گزینش متریبان بر اساس اهداف یک مجموعه شکل میگیرد اردوهای جذب فرصت بسیار مناسبی برای شناخت متریبان ورودی یک مجموعه است. چنانچه این اردو با طرح و برنامه های دقیق همراه باشد شناسایی و گزینش بهتر اتفاق می افتد. به عنوان مثال یک مجموعه تربیتی می تواند ویژگی هایی چون شخصیت، دقت و تمرکز، تفکر و قدرت استدلال، توان رهبری و اثرگذاری در جمع، اجتماعی بودن و داشتن روحیه ی جمعی، خلاقیت و ابتکار را مورد ارزیابی قرار دهد. در این راستا میتوان برنامه ای که در آن چالش و مشکلی وجود دارد را برگزار نمود و نوع برخورد افراد را با مسئله ارزیابی نمود به عنوان مثال می توان برنامه ی فوتبال با دو توپ برگزار نمود و نوع مواجهه افراد با مسئله و نوع فعالیت و حل مشکل ایشان را تحلیل کرد.

اردوهای علمی

یکی از اهداف مهم یک مجموعه تربیتی که در حوزه اهداف بینشی جای می گیرد آشنایی با علوم مختلف موثر در فعالیت های فردی و اجتماعی است. این آشنایی باید با توجه به استعدادها در مسیر تکامل به تولید علم بینجامد و مربیان می بایست با جهت دهی آن در پایان دوره های تربیتی بتوانند دغدغه رشد آن علم را در مربی ایجاد نمایند. همچنین این اردو ها اهداف گرایشی شادابی روانی، روحیه مهربانی و دلسوزی نسبت به مردم، شهادت اقدام عملی بر اساس دانش فراگرفته شده و اهداف رفتاری رشد مهارتهای مورد نیاز، ارتباط با مجامع علمی و ایجاد و گسترش مشغله های علمی را به همراه خواهد داشت. همچنین بازدید از مجموعه کارخانجات مختلف مانند بازدید از مجموعه کارخانه های صنایع خودرو سازی، صنایع غذایی، صنایع دفاعی، صنایع کشاورزی، صنایع بازرگانی، پتروشیمی و نفتی، صنایع نساجی و... علاوه بر رشد خود باوری دانش آموزان در جهت رشد علمی و خلاقیت ایشان نیز موثر است بازدید از مراکز تولید علم و دانش بنیان مانند مجموعه های داروسازی، هسته ای، پزشکی، شبیه سازی سلولی نیز می تواند در راستای تحقق این هدف به انجام رسد.

اردوهای تربیت شهروندی با سبک زندگی اجتماعی

دانش آموزان علاوه بر ویژگی های فردی باید جامعه خود را بشناسند و بدانند چگونه می بایست در این جامعه رفتار کنند چه نهادهایی متولی پاسخ به نیازهای ایشان هستند و ایشان نسبت به این مراکز چه وظایفی را باید به انجام برسانند. انجام وظایف اجتماعی، احساس وظیفه نسبت به جامعه اسلامی، قانونگرایی دینی، شناخت مراکز خدماتی اجتماعی، مهربانی و دلسوزی نسبت به مردم، دوری از اسراف و مصرف گرایی و در مجموع تربیت رفتار شهروند جامعه اسلامی در مسیر ایجاد جامعه اسلامی و تمدن نوین اسلامی از جمله ی اهداف این اردو میباشد. این اردوها میتواند با ماجرا های مختلف نسبت به شناخت مجموعه های موجود در اجتماع و وظایف و مسئولیتهای آن گام بردارد مانند بخش های مختلف انتظامی، امنیتی، قضایی، درمانی و اورژانس، آتش نشانی، هلال احمر، حمل و نقل و تاکسیرانی و اتوبوسرانی، ترافیک، تسویه خانه آب مراکز بازیافت و تسویه زیاله، امداد اجتماعی و... در این اردوها متریبان علاوه بر شناخت این مجموعه ها نسبت به رشد و ارتقاء این مجموعه ها نظر می دهند. مشکلات این مجموعه ها و آسیب هایش را تحلیل می کنند و تلاش میکنند طرحی مناسب برای حل مشکلات این مجموعه ها ارائه دهند.

همچنین می توان ارتباطات نهادها، ارتباطات بین المللی و معاهدات و قراردادهای... را تحلیل نمود. این اردوها می تواند مهمترین نقش را در تربیت اجتماعی آینده سازان یک کشور ایفاء نماید به عنوان مثال می توان اردو را مثابه یک کشور در نظر گرفت. انتخابات برگزار کرد و رئیس جمهوری از میان دانش آموزان انتخاب کرد و برنامه های اردو را مانند کشور به او و وزارش واگذار کرد یا میتوان در اردو اتفاقی ساختگی مانند مصدومیت یا ضعف یکی از افراد اردو را ایجاد کرد و نوع برخورد و حل مشکل توسط متریبان را

مشاهده کرد و ایشان را رشد داد یا میتوان زباله های طبیعت را به ایشان نشان داد و سپس ایشان را به مرکز بازیافت زباله برد تا به تفکیک و بازیافت زباله بپردازند تا اهمیت آن را دریابند و در زندگی خود نیز به تفکیک زباله بپردازند تا بتوان به راحتی آنها را بازیافت نمود

اردوهای غفلت زدایی از زندگی روزمره و تذکر نسبت به داشته ها

غفلت و اشتغال به زندگی روزمره موجب میشود انسانها داشته های خود را فراموش کنند و تنها نداشته های خود را ببینند. همچنین انسانهایی که گرفتار مشکلات خاصی شده اند را راحت فراموش میکنند و به جای دغدغه برای یاری افراد جامعه اسلامی خود محوری و خود دوستی را جایگزین میکنند؛ در مشکلات شخصی با توجه به عدم وجود شناخت کافی نسبت به معارف دینی، از خود بیخود شده و آشفته و سر درگم به بن بست میرسند.

شناخت هدف خلقت و تفاوت وجود و عدم انسان، فهم حیات و مرگ، شناخت داشته ها و شکرگزاری برای آن ایجاد انگیزه برای استفاده از داشته ها و استعدادهایی که از آنها غافل شده است. احساس دلسوزی و مهربانی نسبت به جامعه، یاری و دستگیری از محرومان و نیازمندان، کاهش مصرف گرایی و اسراف، دوری از تجمل گرایی و دنیا زدگی قدردانی از ایثارگران و شناخت مشکلات ایشان، شناخت آسیبهای اجتماعی و آثار رفتاری در آن از جمله اهداف این اردو هاست.

در این راستا میتوان ماجرای را برای حضور در مراکز مختلف زیر تعریف نمود. حضور در اماکن زیارتی امامزاده ها، گلزار شهدا، حضور و آشنایی با بخشهای مختلف قبرستانها، بازدید از مراکز حمایتی آسیب دیدگان و نیازمندان، حضور در خانه سالمندان، مراکز نگهداری جانبازان، گرم خانه ها مراکز نگه داری از خردسالان بی سرپرست، مراکز نگه داری از معلولین و

همچنین می توان ماجراهایی را تعریف نمود که در آن استفاده مرتبی از داشته هایش اعم از امکانات دنیایی، اعضای بدن، استعدادها، ارتباطات و ... محدود شود و مرتبی علاوه بر فهم محرومیتها، تلاش کند بدون بهره مندی از داشته هایی که تا کنون از آن غافل بوده است ماجرای اردو را پیش برد تا قدر آنها را خوب درک نماید. به عنوان مثال میتوان گروهی را ملزم نمود که در فعالیتهای روزانه اردوی خود به جای استفاده از پاهایشان از عصا یا ویلچر استفاده کنند تا قدر آن را بهتر بدانند با مشکلات نبود پا آشنا شوند، از پله ها به آسانی بالا نروند، فوتبال بازی نکنند و در جابه جایی به مشکل بخورند تا قدر پاهایشان را بدانند سپس ایشان را می توان به مرکز نگهداری از جانبازان برد تا مرتبشان ببینند ایثارگران که عمری روی ویلچر نشسته اند چه سختی هایی را میکشند.

اردوهای هویت دینی و ملی

تاریخ یک کشور و رشادت ها و استقامتهای او در مسیر حفاظت از دین و کشور، پشتوانه هویتی اوست. او از سرگذشت خود درس میگیرد و به ایستادگی های خود برای گام برداشتن به سوی هدفی غایی تکیه می کند. انسانها و ملتی که هویت خود را فراموش کرده اند ریشه ای در زمین ندارند، به آسانی تسلیم زورگویان می شوند و همیشه در یأس و ناامیدی گرفتار هستند. باید تلاش کرد تاریخ و ایستادگی پدران او را به یاد او آورد و شناسنامه هویتی او را برایش بازگو کرد. دانش آموزانی که هویت اسلامی و ملی ایشان شکل گرفته باشد بهتر به سوی هدف غایی عبودیت گام برمی دارند و تلاش و ایستادگی شان زبانزد دیگر ملت ها خواهند شد.

در این راستا میتوان اردوهایی را تعریف نمود که تاریخ رشادت های دینی و ملی را بازگو کرده و بزرگان اسلام و انقلاب اسلامی را معرفی می کند.

این ماجرا ها میتواند با بازدید از نشانه ای از تاریخ استقامت کشور مانند موزه های دفاع مقدس، موزه عبرت یا مکان های خاص حوادث استقامتی همراه باشد یا می تواند ضعف ها و آسیبهای ملی را جهت جلوگیری از وقوع آن بیان نمود مانند بازدید از کاخ سعد آباد و ... لکن باید توجه داشت روایتگری در این نمونه اردو ها از اهمیت بسیاری برخوردار است.

اردوهای ورزشی

روح سالم و نشاط روانی در گرو جسمی سالم است. ورزش علاوه بر نشاط و شادابی بسیاری که به روح و روان متریبان می بخشد انرژیهای ایشان را نیز تخلیه می کند تحرک و فعالیتهای حرکتی، آسیبهای فضای مجازی و کوچکی خانه ها را دور کرده و ایشان را از گرفتار شدن به دامان آسیب هایی چون اعتیاد و ... محفوظ میدارد باید تلاش نمود با معرفی ورزش های مختلف و محیطهای ورزشی ایشان را به سمت ورزش مورد علاقه خود راهنمایی کرد.

همچنین می توان در این اردوها علاوه بر فعالیت ورزشی ماجرای را جهت اثر گذاری تربیتی و رویارویی مناسب متریبان با مشکلات، حوادث و برخوردها طراحی نمود. در این راستا میتوان اردوی کوه نوردی در کوه های مختلف شهر و با ارتفاع های مختلف برگزار نمود و متریبان در مواجهه با حوادث مختلف رشد داد. صرف برگزاری اردوی کوهنوردی

می تواند اثرات تربیتی مانند آنچه در بالا بیان شد را به دنبال داشته باشد اما این میزان اثرگذاری، حداقلی است. چنانچه کوهنوردی با ماجراجویی که در آن از زمان حرکت، اتفاقات مسیر صعود، وسایل مورد نیاز و استفاده های آن، مشکلات احتمالی صحبت شده باشد، اثرگذاری تربیتی آن بسیار بیشتر خواهد شد. البته چنانچه این برنامه های ورزشی با آموزش همراه باشد و قابلیت استمرار استفاده داشته باشد از اولویت بیشتری برخوردار است. یا مثلا می توان اردویی را با دوچرخه به روستایی در نزدیکی محل سکونت برگزار کرد و در طول مدت سکونت در روستا جهت تردها، تنها از دوچرخه استفاده نمود.

اردوهای تفریحی

نشاط و شادابی متریبان در سایه تفریح سالم از جمله اهداف این اردوهاست. متریبان در می یابند می توان زمانی را به تفریح سالم و به دور از اذیت دیگران، گناه و خطا گذراند جامعه ی اسلامی نه تنها با تفریح مخالف نیست بلکه به آن نیز تشویق می کند و مربی باید چنین تفریح دینی را برای مربی نشان دهد. این اردو باید ضمن نشاط بخشی و شادابی به دور از هر گونه اشتباه و خطا باشد.

اردوهای تفریحی میتواند با بازدید و حضور در مجموعه های تفریحی که در کشور وجود دارد همراه باشد مانند استفاده از شهر بازی ها، پارک ها و بوستان ها، باغ وحش، باغ پرندگان و... لکن می توان اردویی تفریحی با ماجراجویی جذاب تعریف نمود که در آن مربی تفریحات سالم را تجربه کرده و با آن آشنا شود.

البته موضوع تفریح در بسیاری از اردوها وجود دارد چرا که اردو با فرح و شادی همراه است لکن مقصود در این اردوها این است که برای تفریح، برنامه های ویژه و اثرگذاری و هدفمندی تعریف شود. مثلا میتوان تجربه های شاد و فرح بخش را برای متریبان ایجاد کرد این تفریحات میتواند با استفاده از امکانات و وسایل باشد مانند سوار موتور چهار چرخ شدن، قایق سواری، کانو سواری، پینت بال، لیزرتگ و... و با این وسایل ماجراجویی را نیز اجرا نمود. مثلا با این امکانات گروه ها از مقر حرکت کرده و به مکان هدف برسند و در طول مسیر سوار موتور شده، دریاچه را با قایق کانو طی کنند و با سلاح پینت بال موانع را هدف قرار دهند. البته می تواند تفریحات وسایل خاصی نداشته باشد. البته تفریحات برای افراد متفاوت است. تفریحات می تواند زندگی در دل طبیعت، خوابیدن یک شب در دل کوه، پخت سیب زمینی در طبیعت، آب بازی در کنار رودخانه یا دریا، خاک بازی، ساخت سازه با شنهای کنار دریا، گنج یابی و گنج سازی و... باشد

اردوهای استقامتی

در این اردوها متریبان یاد میگیرند به دور از تجملات و تکنولوژی معاصر، میتوان زندگی خوب و دلنشینی داشت. ایشان مهارتهای مختلف زندگی را فرا گرفته و دشواری های آن را در می یابند این اردوها در جهت تقویت سبک زندگی اسلامی بسیار می تواند موثر باشد. همچنین تحمل صبر و استقامت روحی و جسمی متریبان را در مواجهه با مشکلات بالا می برد و ایشان یاد میگیرند چگونه در مشکلات راه چاره پیدا کنند و شکست را نپذیرند. کمک به دوستان و هم نوعان و رفع نیازهای خود و دوستان و دوری از تنبلی و رخوت نیز از اهداف این اردوهاست همراهی با راهنمایی پخته و فاضل به عنوان مربی که مسیر را برای پیشرفت به ایشان نشان می دهد از لوازم این اردوها می باشد. ص ۴۰
ماجرای در این اردوها مواجهه مربی با شرایط سخت است. حال می تواند این شرایط سخت به جهت زندگی فردی و امکانات باشد یا میتواند به جهت نبود امنیت یا مواجهه با دشمن باشد آنچه مهم است این که مربی بتواند مشکلات و سختیهای پیش آمده را تحمل کرده و آنها را برای خود آسان نماید. به عنوان مثال می توان اردویی را در کویر یا بیابان برگزار کرد که متریبان برای رسیدن به محل خوابگاه شبانه مجبور باشند مسافت زیادی را طی کنند، میزان آب آشامیدنی شان محدود باشد، می بایست در دل شب سکوت را رعایت کنند و از استفاده چراغ قوه خودداری کنند، وسایلی را با خود حمل کنند که روی دوششان سنگینی می کند، مواظب باشند از اطراف به ایشان حمله ای نشود و سپس در محل خوابگاه غذا را با امکانات محدود بپزند.

اردوهای شهامتی

این اردوها تلاش میکند روحیه سلحشوری و شهامتی متریبان در برابر دشمنان را بالا ببرد. افزایش روحیه شجاعت و تقویت شهامت اقدام، فضا سازی معنوی و فکری پایدار و با ثبات، ایجاد نقطه اتکاء دینی و انقلابی در متریبان از جمله اهداف این اردوهاست. این اردوها میتواند با حضور در بازی هایی که نیاز به شهامت اقدام دارد مانند پینت بال، لیزرتگ و... حاصل شود یا می تواند با ماجراجویی که در آن مربی به مقابله دشمن میرود یا برای مواجهه آن برنامه ریزی و طراحی می کند حاصل شود آشنایی با توانایی های رزم و اقدام، اقدام به حرکت در عین خطر، مقابله با ترس و سستی و ورود به عمل همراه با فکر از جمله ویژگی هایی است که باید همراه این ماجرا باشد.

ماجرای اردوهای شهامتی معمولاً همراه با اهداف استقامتی است و هر دو را دنبال می‌کند اما می‌توان ماجرای را تعریف کرد که فقط ویژگیهای اردوهای شهامتی یا استقامتی را داشته باشد. اردوهای شهامتی میتواند هر گونه اقدام و عملی که متربی از آن خودداری میکند یا ترس دارد را به همراه داشته باشد. ورود به آب، فرود و پرش از ارتفاع، پرواز با وسایل میتواند از جمله این موارد باشد

البته می‌توان شهامت متربیان را در ماجرای اجتماعی نیز زیاد کرد. به عنوان مثال تولید کالا و فروش آن توسط خود متربیان میتواند از ماجراهای یکی از اردوها باشد که شهامت اقدام متربی را برای حضور در اجتماع زیاد می‌کند یا بعضی ماجراهای اردویی نیز تأثیرات بر روی شهامت اقدام متربیان دارد. متربی که در اردوی سبک زندگی اجتماعی برای مسئولیت‌کندیدار میشود یا در مواجهه مشکلی به دنبال حق خود و گروهش می‌رود. شهامت خود را رشد میدهد پس اهداف تربیتی گاهی در اردویی به صورت مجزا دنبال می‌شود و گاهی با برنامه‌ای در ضمن اردوی دیگر تحقق پیدا می‌کند.

اردوهای آشنایی با شخصیت‌ها

فرزندان و آینده‌سازان جامعه‌ی اسلامی باید با دغدغه پیشرفت کشورشان رشد کنند و مسیر تکامل را طی نموده و مشکلات و موانع را خوب بشناسند. ایشان باید بتوانند ایده‌ها و نقدهای خود را با مسئولین مطرح کرده و پاسخ بگیرند تا اتحاد و همدلی در مسیر پیشرفت انقلاب اسلامی شکل گیرد. این مهم با برگزاری جلساتی با مسئولین دینی و حاکمیتی و بیان تجربیات ایشان که کلاس درس بسیار مهم همدلی و اتحاد و رشد است شکل می‌گیرد. در این راستا میتوان اردوهایی را با ماجراهای مختلف که در آن بزرگان دینی و حاکمیتی با متربیان همراه شده یا به پرسش و پاسخ ایشان بپردازند، طراحی نمود. مسئولین مختلف دینی و حاکمیتی مانند، مراجع تقلید، ائمه جمعه، ائمه مساجد، تولید اماکن مقدسه مدیران شهری و خدماتی، مسئولین تبلیغ دینی، فرماندهان نظامی، اساتید اخلاق و بزرگان شهر در این اردوها می‌توانند همراه شوند. در این راستا می‌توان ماجرای را برای تعامل بیشتر متربیان با مسئولین طراحی نمود.

اردوهای خدماتی، جهادی

بهره‌مندی افراد یک جامعه از امکانات یکسان نیست. شرایط اقلیمی، مدیریتی و فرهنگی موجب شده طبقه‌های مختلف اجتماعی ایجاد شود چه بسا افرادی با امکانات حداقلی زندگی می‌گذرانند و افرادی که در رفاه بسیار غوطه‌ورند متربیان به عنوان عضوی از جامعه باید نسبت به دیگر افراد جامعه دغدغه‌مند و دلسوز بوده و در مسیر رفاه طبقه مستضعف تلاش نمایند. روحیه ایثار و خدمت موجب می‌شود اختلاف زیاد طبقاتی، در جامعه کم شود و همه افراد در مسیر رشد اجتماعی کشور گام بردارند ایجاد این روحیه می‌تواند با اردوهای جهادی و خدماتی حاصل شود. حرکت‌های جهادی مجموعه‌ای از فعالیتهای خودجوش است که توسط متربیان و متربیان داوطلب در مناطق محروم کشور برگزار می‌شود و بنابر ظرفیتهای آنها موجود در میان شرکت‌کنندگان انواع خدمات ارائه می‌گردد. حرکت‌های جهادی مجموعه‌ای است که آثار و برکات آن در سه حوزه مردم و اهالی مناطق محروم، «شرکت‌کنندگان در این حرکتها و مسئولان و مدیران منطقه‌ای قابل بررسی است.

الف- آثار و برکات اردوهای جهادی برای منطقه و اهالی آن

۱. تقویت امید به زندگی و ایجاد انگیزه برای حضور در جوامع روستایی و مناطق محروم

۲. موفقیت در رفع ریشه‌ی بسیاری از محرومیتهای، یعنی فقر فرهنگی منطقه و ارتقاء آن

۳. ترویج روحیه نشاط و کار هم چنین ایجاد باور در میان اهالی این مناطق نسبت به توانایی‌های بومی برای حل مسائل و مشکلات

۴. رفع فقر مادی از چهره‌ی منطقه و حرکت به سمت عمران و آبادانی مناطق محروم

ب- آثار و برکات اردوهای جهادی برای شرکت‌کنندگان در این حرکتها

۱. بهره‌مندی از فضای معنوی کم‌نظیر این سفرها و حرکت به سمت خودسازی

.. چشیدن طعم محرومیت و فقر از نزدیک و ثبت صحنه‌های محرومیت در اذهان متربیانی که روزی مسئولیتی در این کشور بر عهده خواهند گرفت و احساس مسئولیت در

مقابل ولی نعمت‌مان

- احیای ارزشهای دینی و انقلابی و تداعی خالصانه صحنه‌هایی چون دفاع مقدس

- جهت‌گیری فعالیتهای علمی و فوق برنامه‌ی جوانان در راستای خدمت به مردم

- پر کردن اوقات فراغت با کار مفید و فراگیری حرفه های مختلفه

ج. آثار و برکات اردوهای جهادی برای مسئولان و مدیران کشور

- دلگرمی به کار و ایجاد انگیزه برای خدمت به مردم با مشاهده ایثار و کار خالصانه نوجوانان و جوانان

- پاسخگویی در مقابل کم کاری های احتمالی و اهمال در تکالیف و وظایف و اصلاح عملکردها

- شناخت بهتر مشکلات و معضلات منطقه و استفاده از مشاوره و تجربه ی جوانان در رفع معضلات

در این اردو ها متریبان سختی های زندگی طبقه محروم را از نزدیک درک میکنند با ایشان هم کلام و هم راه می شوند و تلاش میکنند یآوری فعال برای ایشان باشند اردوهای جهادی به جهت سختی هایی که به دنبال دارد روحیه استقامت و صبر را نیز تقویت میکند و یکی از موثرترین اردوهای تربیتی است.

آنچه در این اردوها اهمیت پیدا می کند درگیر نمودن متریبان با بخشهای مختلف اردوی جهادی است. متریبان می بایست بر اساس ماجرای از پیش تعریف شده به دنبال منطقه ای محروم بگردند ، آن را شناسایی و ارزیابی کنند گروهی از متریبان پیش از اردو از منطقه بازدید میدانی کنند، کمک ها و مساعدت های مالی با طراحی و فعالیت متریبان جمع آوری شود و سپس در اردو متریبان با سختی های منطقه آشنا شوند و به فعالیت جهادی بپردازند. اینکه شناسایی ، جمع آوری حمایت ، خرید وسایل و امکانات و همه هماهنگی ها توسط مربیان صورت پذیرد و متریبان فقط در چند برنامه فعالیتی و سازندگی حضور بهم رسانند حداقل ماجرای یک اردوی جهادی است.

اردوهای زیارتی

انس با اهل بیت موجب می شود مرتبی هیچگاه احساس تنهایی نکند. انسان بسیار نیازمند ارتباط با مربیان حقیقی هستی است. این ارتباط با زیارت قبور شریف حضرات معصومین و تجدید عهد و میثاق با ایشان بیش از پیش می. شود زیارت امامزادگان هم که ایینه پدران پاک شان هستند می تواند در جهت این انس و ارتباط موثر باشد. همچنین زیارت مقابر شریف شهداء و علما که در مسیر الهی و دین گام برداشتند و عمر خود را برای رشد مسیر عبودیت و بندگی وقف کردند نیز موجب می شود مرتبی با ایشان انس گرفته و حضور ایشان را در زندگی خود درک کند حضوری که چنانچه در وجود مرتبی پر رنگ شود میتواند بازدارنده از آسیب ها و مشکلات احتمالی او در خلوت شود.

برای اردوهای زیارتی نیز باید ماجرا تعریف نمود اهداف و برنامه های اردوهای زیارتی را مکتوب کرد و در جهت آن گام برداشت چه بسا اردویی زیارتی برگزار شود و مرتبی مکانی را زیارت کند بدون آنکه نسبت به فرد و مکان توجه و اطلاعی داشته باشد و صرف زیارت مکان زیارتی اثر چندانی در مرتبی ندارد. فلسفه و چرایی زیارت، شناخت فرد زیارت شده و جایگاه و مسیر زندگی او اثر زیارت او در زندگی ، مطالبه فرد زیارت شده از زائر و چگونگی ارتباط و انس با فرد زیارت شده از جمله مواردی است که باید در ماجراهای اردوی زیارتی مورد توجه قرار گیرد

اردوهای سبک زندگی فردی

سبک زندگی مجموعه ای ترکیب یافته از آداب است و آداب جمع کلمه ادب و ادب به معنی ظرافت در رفتار است. مثلا همه غذا می خورند، اما آداب غذا خوردن همان رعایت ظرافت هاست یا همچنین در سخن گفتن آدابی رعایت می شود و این مجموعه کامل از ادب هاست که نتیجه ای خوشایند و مورد پسند را به جای می گذارد. حال در سبک زندگی توحیدی خوشایندی دنیا و آخرتی انسانی و الهی را شامل میشود که کامل ترین نوع رشد و تعالی است.

در سبک زندگی اسلامی باید در نظر داشت که یک زندگی زمانی خوب میباشد که همانند گفته قرآن به پیامبر عظیم الشان اسلام، شامل مجموعه ای از مکارم اخلاقی باشد. (وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خَلْقٍ عَظِيمٍ)

در سبک زندگی اسلامی تنها به دنبال ارائه متن روایات آیات و زندگی ائمه نیستیم، بلکه با استفاده از طرح الگوهای فرهنگی «اسلام» که در منابع دینی آمده است باید به صحنه زندگی ورود دهیم. به این ترتیب میتوان سبک زندگی جامعه ایرانی را در راستای اندیشه های اسلامی جهت دار کرد بنابراین با تبیین ترویج و توسعه الگوهای فرهنگی اسلام میتوانیم سبک زندگی را رقم زنیم که اسلامی باشد و به حیات طیبه برسد.

انسان در نظام هستی چهار نوع ارتباط دارد:

۱- ارتباط با خویشتن

۲- ارتباط با خدا

۳- ارتباط با طبیعت

۴- ارتباط با دیگران هم‌نوع خود

آدمی در رابطه با خویشتن باید خود را بشناسد و نیز خود را بسازد و در رابطه با خدا اولاً به او معرفت پیدا کند و با معرفت به او به وجود او و صفات علیا و اسمای حسنائیش باور پیدا کند و ثانیاً فقط او را اطاعت و عبادت کند. در رابطه با جهان هستی و طبیعت نیز باید چگونگی رابطه جهان هستی را با خداوند دریابد و نیز بفهمد که خود او باید چگونه با جهان هستی و طبیعت برخورد کند تا برخورداری متقابل حاصل شود.

در رابطه با هم‌نوع نیز باید بداند که انسان موجودی اجتماعی است و زندگی، اجتماعی، منشأ حقوق و تکالیف

معینی است که انسان در زندگی اجتماعی با توجه به کرامت و مسؤولیت خویش باید آنها را رعایت کند تا زمینه ساز تحقق عدالت اجتماعی باشد

اردوهای سبک زندگی فردی

سبک زندگی مجموعه‌ای ترکیب یافته از آداب است و آداب جمع کلمه ادب و ادب به معنی ظرافت در رفتار است. مثلاً همه غذا می‌خورند، اما آداب غذا خوردن همان رعایت ظرافت هاست یا همچنین در سخن گفتن آدابی رعایت می‌شود و این مجموعه کامل از ادب هاست که نتیجه‌ای خوشایند و مورد پسند را به جای می‌گذارد.

حال در سبک زندگی توحیدی خوشایندی دنیا و آخرتی انسانی و الهی را شامل می‌شود که کامل‌ترین نوع رشد و تعالی است.

در سبک زندگی اسلامی باید در نظر داشت که یک زندگی زمانی خوب می‌باشد که همانند گفته قرآن به پیامبر عظیم‌الشان اسلام، شامل مجموعه‌ای از مکارم اخلاقی باشد.

(وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خَلْقٍ عَظِيمٍ)

در سبک زندگی اسلامی تنها به دنبال ارائه متن روایات آیات و زندگی‌نامه نیستیم، بلکه با استفاده از طرح الگوهای فرهنگی «اسلام» که در منابع دینی آمده است باید به صحنه زندگی ورود دهیم. به این ترتیب می‌توان سبک زندگی جامعه ایرانی را در راستای اندیشه‌های اسلامی جهت دار کرد بنابراین با تبیین ترویج و توسعه الگوهای فرهنگی اسلام می‌توانیم سبک زندگی را رقم زنیم که اسلامی باشد و به حیات طیبه برسد.

انسان در نظام هستی چهار نوع ارتباط دارد:

۱- ارتباط با خویشتن

۲- ارتباط با خدا

۳- ارتباط با طبیعت

۴- ارتباط با دیگران هم‌نوع خود

آدمی در رابطه با خویشتن باید خود را بشناسد و نیز خود را بسازد و در رابطه با خدا اولاً به او معرفت پیدا کند و با معرفت به او به وجود او و صفات علیا و اسمای حسنائیش باور پیدا کند و ثانیاً فقط او را اطاعت و عبادت کند. در رابطه با جهان هستی و طبیعت نیز باید چگونگی رابطه جهان هستی را با خداوند دریابد و نیز بفهمد که خود او باید چگونه با جهان هستی و طبیعت برخورد کند تا برخورداری متقابل حاصل شود.

در رابطه با هم‌نوع نیز باید بداند که انسان موجودی اجتماعی است و زندگی، اجتماعی، منشأ حقوق و تکالیف

معینی است که انسان در زندگی اجتماعی با توجه به کرامت و مسؤولیت خویش باید آنها را رعایت کند تا زمینه ساز تحقق عدالت اجتماعی باشد.

اردوهای طبیعت

حفاظت از طبیعت و محیط زیست علاوه بر جنبه اجتماعی که به دنبال دارد، نسبت به ارتباط متری با طبیعت نیز نقش ایفاء میکند در این اردوها تلاش می‌شود مریب علاوه بر شناخت و مطالعه محیط زیست اعم از حیوانات پرندگان حیوانات و چرخه حیات در طبیعت، راههای محافظت از محیط زیست نیز به صورت عملی تمرین شود.

این اردوها می‌تواند با حضور در طبیعت و تبیین بخش‌های مختلف محیط زیست و چگونگی حفاظت از آن حاصل شود و می‌تواند ماجرای را دنبال کند که متریب مجبور شود

نسبت به محیط زیست اطلاعات بیشتری پیدا کند به عنوان مثال اردو زنی در طبیعت و حرکت در دل طبیعت و زندگی در آن موجب می‌شود با محیط زیست و نحوه تعامل با

آن آشنا شود در این اردوهاست که متریب یاد می‌گیرد خود را چگونه از آسیب حمله حیوانات نجات دهد یا چگونه از گیاهان بهره‌بردار. همچنین محیط زیست ما سرشار از منابعی

است که زندگی را برای ما ممکن کرده است. اگر به فکر این منابع باشیم و از آنها به درستی مراقبت کنیم می توانیم در آخر کار این سیاره خاکی را بهتر از آن که تحویل گرفتیم به نسل بعد تحویل دهیم. حفظ پایداری منابع میتواند به معنای بازیافت زباله های کاغذی و فلزی باشد یا به معنی خرید هوشمندانه تر و با ملاحظه تر باشد و یا به معنای مشارکت در مسائلی چون محافظت از محیط زیست با تغییرات آب و هوایی باشد.

سرفصل هایی که اعضا در این بخش باید با آن آشنا شوند چند دسته است.

الف. هفت قدم پایداری منابع

۱- کم کردن: به جای مصرف محصولات صنعتی به مصرف محصولاتی با کمترین بسته بندی و دارای بسته

بندی قابل بازیافت باید رو آورد

۲- استفاده مجدد: استفاده از محصولات دست دوم به جای محصولات نو در حد امکان

۳- بازیافت: هر چیز قابل بازیافتی باید بازیافت شود. اعم از شیشه کاغذ پلاستیک فلز باتری و . . . به دنبال مراکزی بگردید که اشیاء سخت بازیافت را بازیافت می کنند.

۴- تغییر کاربری: با خلاقیت خود اشیائی که عمر خود را کرده اند به اشیائی با کاربری متفاوت تبدیل کنید و باز از آنها استفاده کنید. مثلا جعبه پستی می تواند قفسه کتاب باشد یا دوچرخه قدیمی می تواند دستگاه کاشت گیاه شود.

۵- سر باز زدن: با پول خود به پایداری کمک کنید اجناسی که به محیط زیست آسیب می زنند را نخرید و این را به فروشنده ها اطلاع دهید.

۶- بازیابی: آیا واقعا به تغییر مدل مبل و تلفن همراه و تبلت خود نیاز واقعی دارید؟

۷- بازسازی: وسایل قابل تعمیر بخرید و آنها را تعمیر کنید.

ب- آشنایی با منابع تجدید پذیر و غیر تجدید پذیر

ج- اضافه بار اکولوژیک: آشنایی با مقدار قابل بازگشت استفاده ما از طبیعت محتوای این بحث است. اگر ما بیش از مقداری که امکان بازگشت به طبیعت را دارد از منابع آن استفاده کنیم به زودی و در چند نسل آینده این منابع از بین خواهند رفت و امکان زندگی روی زمین وجود نخواهد داشت.

همه این موارد را میتوان در ماجرای اردوی طبیعت قرار داد و برای آن طرح نوشت حتی می توان اصول اردوی طبیعت یا بعضی راهکارها را در دیگر اردوها نیز دنبال نمود به عنوان مثال میتوان اردویی را در دل جنگل و در چادر برگزار کرد و تلاش نمود علاوه بر استفاده صحیح متریبان از محیط جنگل ، نسبت به نگهداری و حفظ آن نیز بکوشند شناخت گیاهان خوراکی جنگل پیدا کردن آب ، انتخاب محل مناسب برپایی چادر ، چگونگی ایجاد آتش و مراقبت از آن ، شناخت حیوانات و حشرات می تواند بخشهایی از ماجرای اردو در دل جنگل باشد. جمع آوری زباله ها ، کاهش تولید زباله صدمه نزدن به طبیعت و بازگرداندن طبیعت به شکل قبل نیز از دیگر فعالیتهای این اردوی میباشد این اردوها می توانند در مناطق دیگر طبیعی مانند کویر کوهستان ، کوهپایه و حتی در میان آب دریاچه یا رودخانه نیز برگزار شود.

اردوهای تشکیلاتی

اردوهای تشکیلاتی در راستای حضور بهتر و بیش از پیش متربی در اجتماع برنامه ریزی میشود در این اردوها اصل فعالیت بر گروه و کار تشکیلاتی است. ماجرای این اردوها بر محور نقش آفرینی متربی در گروه و تشکیلات خلاصه میشود و تلاش می شود به گونه ای طراحی شود که متربی در همه برنامه ها نیازمند حضور در گروه و مشارکت و همراهی دیگر اعضای گروه باشد. این اردوها با افراد به تنهایی کاری ندارد بلکه با افراد در ضمن گروه و تشکیلات مواجه می شود و هویت گروه را به رسمیت می شناسد در این راستا میتوان اردوهای بسیاری را طراحی نمود به عنوان مثال میتوان گروههای متریبان را تشکیل داد و به هر گروه ماموریتی برای منطقه ای واگذار کرد مثلا به گروه اول حرکت به سمت روستای اول شهر و ورود به آن و پیدا کردن محل اسکان و آشنایی با مردم روستا و برگزاری یک مراسم دینی در مسجد روستا و رفع نیازهای خود گروه واگذار کرد و به گروه دوم حرکت به سمت روستای دوم و ارزیابی مشکلات و گرفتاری های دامی، خدماتی و پزشکی مردم روستا را واگذار کرد گروه باید برای خود سرگروه و تشکیلات تعریف کند و نسبت به داشته هایش بررسی کرده و برای رسیدن به هدف و انجام ماموریت برنامه ریزی کند. سپس گروه با هماهنگی وسیله ای را برای رسیدن به موقعیت پیدا کند و برای جلب اعتماد مردم روستا و پیدا کردن محل اسکان برنامه ای را تدوین نماید گروه اول باید بتواند در مدت کوتاه به مسجد روستا ورود کرده و اعتماد نمازگزاران را جلب نماید و نسبت به برگزاری برنامه ای مذهبی ایشان را با خود همراه کند.

گروه دوم نیز باید بتواند با جلب اعتماد روستائیان به بررسی مشکلات منطقه بپردازد و تحلیل درستی از منطقه ارائه نماید در این ماجرا که بر محور فعالیت گروهی و تشکیلاتی است، اعضا در دل گروه تعریف می شوند و خود اعضای گروه باید اعضای کم کار و ضعیف را همراه کنند و مسئولیتها و کارها را بین خود تقسیم کنند. چه بسا مدیر گروهی که بسیار دوندگی و تلاش کرده و از فشار و خستگی توان حرکت نداشته باشد اما نتوانسته گروه و تشکیلات خود را بسازد و همراه کند و چه بسا گروهی که مدیر با برنامه ریزی و تقسیم کار صحیح، تیمی منسجم و همراه را ایجاد کرده و به راحتی از پس ماموریت محوله بر آمده است. ماجرای تشکیلات را می توان در اردوهای دیگر نیز دنبال نمود لکن باید توجه داشت که برای تحقق این هدف می بایست به گروه و تشکیلات هویت و بها داد و برای ایشان ماموریت و هدفی را تعریف نمود و آن را مطالبه کرد.

اردوهای ارتباطات بین الملل

انسانها در یک کشور و شهر و محل محصور نیستند. با گسترش فضای مجازی و تعاملات بین کشورها ارتباطات انسانها بیشتر شده و تضارب آراء افزون گشته است. این ارتباطات وسیع میتواند فرهنگ ها را منتقل نموده و یا آسیبی فرهنگی را برای متربی ایجاد کند. ارتباطات بین الملل با گسترش یادگیری زبانهای خارجی و سفرهای بین المللی جایگاه بیشتری پیدا کرده است. باید تلاش نمود علاوه بر رشد متربیان در عرصه تربیت نسبت به آموزش ایشان در عرصه بین الملل و نقش آفرینی فرهنگی برنامه ای را تعریف نمود. این برنامه می تواند اردویی مشترک از افراد دو یا چند کشور باشد، یا می تواند طرحی برای شناخت فرهنگ و رسوم ملل باشد. در این راستا میتوان ماجراهای مختلفی را طراحی نمود. به عنوان مثال میتوان طرح موبک نوجوانان ایران و عراق در ایام پیاده روی اربعین را دنبال کرد تا نوجوانان مجموعه تربیتی مان در راستای تحقق خدمات موبک با نوجوانان عراقی همراه شده و تلاش کنند با یکدیگر کاری مشترک را رقم زنند این هدف مشترک دل ها را به هم نزدیک میکند و تلاشی برای هم زبانی و رساندن منظور خود به برادران عراقی ایجاد می کند یا می توان ماجرابی را جهت همراهی متربیان با یک تور خارجی طراحی کرد یا طرحی مانند مصاحبه برای روزنامه دیواری یا معرفی ایران یا سوال از نگرش توریست ها نسبت به ایران و اسلام را در دل اردویی در شهرهای توریست پذیر طراحی کرد توریست هایی که از کشورهای دیگر وارد ایران می شوند بر اساس اهداف مختلف سیاحتی، زیارتی، تجاری، علمی و یا پزشکی در شهرهای مختلف حضور پیدا میکنند که می توان بر اساس اهداف ایشان ماجراهای مختلفی را طراحی نمود باید دقت نمود که ارتباط متربیان با توریستها در مدت اردو محدود شود و به ارتباط و دوستی های بعدی نینجامد و از دادن اطلاعات تماس، سکونت و خانوادگی خودداری گردد. آنچه از انواع اردوهای تربیتی بیان شد تنها بخشی از اهداف تربیتی ماست که می تواند بارود تحقق پیدا کند. مجموعه ها میتوانند بر اساس هدف گذاری خود و با خلاقیت و پشتکاری که دارند ماجراهای بسیار زیاد اردویی را تدوین کنند و به اجرا در آورند.

فصل دوم: نکات مهم اردو ماجرای من است (دفتر اول)

- ۱- اردو یکی از این قالبهای ماندگار و اثر گذار است ما نیز در فعالیتهای تربیتی خود جهت رشد و اعتلای آینده سازان جامعه توجه ویژه ای به این قالب کردیم و پس از مطالعه بسیار بر روی انواع اردوهای تربیتی در داخل و خارج از کشور و تجربه نمودن بسیاری از آنها به این نتیجه رسیدیم که تاکنون از این قالب ماندگار و مؤثر به خوبی استفاده نکرده ایم و به عنوان برنامه ای در کنار صدها برنامه تربیتی به آن نگاه می کنیم و نه یک برنامه مهم و تأثیر گذار تربیتی.
- ۲- یکی از مهمترین و تأثیر گذارترین برنامه های تربیتی اردو است. از آنجا که اردو در محیط آزاد طبیعت برگزار میشود باعث می گردد مخاطب بدون هیچ گونه رسمیتی حضور پیدا کند؛ و در این حضور پیام های اخلاقی و رفتاری متعدد و متنوعی که در یک برنامه اردویی نهفته است به صورت کاملا غیر مستقیم و در قالب ارتباطی دوستانه به مخاطب انتقال پیدا می کند و مخاطب خودش از آن صحنه ها به واسطه ی اینکه خوش آیند است الگو می گیرد.
- ۳- تربیت شکوفا کردن استعدادها و برآوردن نیازهاست تربیت از آدم انسان ساختن است. برای انتخاب روش تربیتی باید به سه نکته توجه نمود موضوع، تربیت، هدف تربیت و محیط تربیت.
- ۴- موضوع تربیت انسان است که دارای استعدادهای اندیشیدن، سنجیدن، خیال، اراده، غریزه و عاطفه است. تعیین هدف سلیقه ای نیست بلکه هدف هر موجودی بر اساس امکانات و توانایی هایی که دارد تعریف میشود. هدف نهایی انسان شکوفایی کامل استعدادها، نفی همه اسارت ها و حاکمیت بر تمام عوامل مؤثر در وجود خویش است

- ۵- با توجه به رشد تدریجی استعدادها و توانایی ها دو مرحله قبل از بلوغ ذهنی و بعد از بلوغ ذهنی که تکامل استعداد سنجش و تعقل باشد را میتوان دید. هدف تربیتی در مرحله اول که قبل از بلوغ ذهنی است شکوفایی تمام استعدادها و فراهم آوردن زمینه های لازم برای هدف غایی است و در مرحله دوم بعد از بلوغ ذهنی حاکم شدن بر استعدادها و حرکت در مسیر اهداف تربیتی برای رسیدن به هدف غایی است.
- ۶- از آنجا که کودک و نوجوان با محیط در تعامل است و از آن تأثیر می پذیرد در محیط های مختلف نمی توان از روش تربیتی یکسان بهره برد چرا که در هر محیطی آسیبها موانع فرصتها و امکانات متفاوتی وجود دارد.
- ۷- شخصیت یعنی هویت مستقل داشتن خودباوری و مقاومت که با شناخت توانمندی ها و ارزشمندیهای خود حاصل می شود. گوشه ای از پیامدهای آن عدم تقلید، چرایی در برابر مسائل، مقاومت در برابر هجوم اندیشه ها، عدم پذیرش، تمایل باور، توانمندی خود، تحمل مسئولیت و شهامت اقدام است.
- ۸- حریت به معنای آزادمندی است. همان طور که شخصیت نوجوان را در برابر آسیبهای بیرونی واکسینه می کند حریت فرد را در برابر عوامل نفوذی درونی مصون میسازد و دارای پیامدهایی همچون عدم لجاجت، آزاداندیشی و به جای نمی شودها به چگونه شدن ها فکر کردن است.
- ۹- تفکر را میتوان به دنبال پاسخ بودن و راهی برای رسیدن به خواسته ها معنا کرد تفکر رکودها را میشکند، حرفها را تحلیل و نقد می کند و مهاجمی همه جانبه است.
- ۱۰- برای اردو تعریفهای بسیاری ذکر شده است که شباهت های فراوانی با یکدیگر دارند. در تعریفی گفته شده است : اردو مسافرتی جمعی است که با اهداف معین همچون آموزشی ، تربیتی ، فرهنگی و تفریحی برگزار می شود و در جایی دیگر اردو یعنی سازگاری فعالانه در زندگی جمعی در مکانی که جمعی از افراد برای مدتی محدود مطابق شرایط زمانی و مکانی در آن به سر می برند.
- ۱۱- فرهنگ عمید اردو را چنین معنا کرده است : « اردو محل تجمع افراد برای تمرین و تفریح است ، همچنین به محلی که ورزشکاران یا پیشاهنگان گرد هم آیند نیز اطلاق میشود . »
- ۱۲- در اصطلاح فعالان عرصه تربیت ، اردو فعالیتی سازمان یافته ، نظام مند و هدفمند است که به صورت گروهی با برنامه های معین ، تحت نظارت و هدف برگزار کنندگان آن در محیطی خارج از محدوده ی فعالیت های روزمره به صورت یک روزه یا چند روزه در مکانی خاص یا طبیعت یا اردوگاه در مسیر تربیت افراد برگزار می شود.
- ۱۳- ویژگی ها و کارکردهای اردو:
- ۱- رفتن به مکانی غیر از محیط یکنواخت همیشگی برای مخاطبین شرایطی را از نظر تربیتی فراهم میکند که در محیط های معمول امکان دسترسی به آن میسر نیست.
 - ۲- اردو به لحاظ ماهیت گروهی آن یک ارتباط متقابل صمیمی و تنگاتنگ بین اعضا به وجود می آورد.
 - ۳- انتقال پیام به صورت غیر مستقیم و الگوپذیری مخاطبین به واسطه ی خوش آیند بودن برنامه ها برای ایشان و فضای غیر کلاسی اردو را به یک برنامه تأثیر گذار کم نظیر بدل کرده است.
 - ۴- متنوع بودن برنامه ها در فضایی دور از خستگی و دل زدگی زمینه شناسایی و بروز تمام استعدادها و تمایلات را فراهم میکند.
 - ۵- کار جمعی دست در دست هم نهادن و به همدیگر اعتماد و اتکا داشتن و دیگر دوستی و وفاداری به همنوع گسست مقطعی از پایگاه عاطفی خانواده آزمودن دوست کسب تجربه همه حکمت هایی هستند که در عرصه و پهنه ی اردو تحقق پیدا میکند.
 - ۱۴- امکان استفاده از مدل تربیتی الگو محور یا مربی محور در فرآیند تربیتی اردوگاه افزایش می یابد، زیرا برنامه ها صرفاً گروهی است و نه فردی و هر گروه باید یک مربی تربیتی داشته باشد.
 - ۱۵- حریت به معنای آزاد منشی است. همان طور که شخصیت نوجوان را در برابر آسیبهای بیرونی واکسینه می کند حریت فرد را در برابر عوامل نفوذی درونی مصون میسازد و دارای پیامدهایی همچون عدم لجاجت، آزاد اندیشی و به جای نمی شودها به چگونه شدن ها فکر کردن است
 - ۱۶- یکی از برنامه هایی که در زمان کوتاه ، بیشترین اثر گذاری تربیتی را بر دانش آموزان می گذارد اردو است. قالب های مختلف اردویی با توجه به نیازهای مخاطبین اثرات و نقشهای خود را ایفا می کند. زمانی: گاهی اردوها را از حیث تعداد روزهای برگزاری آن تقسیم میکردند اردوهای یک روزه و چند روزه

آنچه در نقد این تقسیم بندی به نظر می آید این است که نمی توان اردوها را به صرف زمان تقسیم بندی کرد. چرا که همه اردوها و همه برنامه ها در زمانی محقق میشود و خارج از آن نیست. زمان نمی تواند ملاک خوبی برای اردو و تقسیم بندی آن ایجاد نماید.

۱۷- مکانی: گاهی اردوها را از حیث مکانی که در آن برگزار می شود تقسیم میکنند. اردوهایی که در شهرهای مقدس و با هدف زیارت برگزار میشود را زیارتی اردوهایی که جهت دیدن اماکن مختلف برگزار می شود را سیاحتی و اردوهایی که جهت تخلیه هیجان و ایجاد شور و نشاط برگزار می شود را تفریحی می گویند. تقسیم بندی از جهت مکان نیز کامل نیست. اردوهایی اتفاق می افتد که مکان در آن قصد نشده و موضوع خاصی را دنبال می کند.

۱۸- اگر بخواهیم اردوها را از نظر نوع اهداف تقسیم بندی کنیم به شرح زیر میتوان تقسیم کرد

الف، اردوهای شناسایی و کشف

ب. اردوهای جذبی

ج. اردوهای آموزشی در اردوهای جهادی

د. اردوهای سیاحتی تفریحی

و. اردوهای زیارتی از اردوهای تشکیلاتی و اردوهای مأموریتی (کاری)

۱۹- اردوهای شناسایی و کشف: وقتی تعدادی عضو جدید وارد مجموعه ای می شوند در اولین مرحله باید برای سازماندهی با توجه به ملاک های مجموعه گزینش شوند تا حداقل های ورود را داشته باشند. مثلاً کسی که تأثیر گذاری منفی دارد نباید جذب مجموعه شود و گرنه کل تشکیلات را تحت تأثیر قرار خواهد داد.

۲۰- اردوهای جذبی: در اردوهای جذبی اولویت اول اردو برگزاری برنامه های جذاب و مفرح است زیرا میخواهیم ثابت کنیم خیلی خوب و پر نشاط هستیم و مجموعه ای متنوع داریم بنابر این برگزاری مسابقات ورزشی متنوع مانند فوتبال و طناب کشی و... و برگزاری جنگهای شادی و داشتن تیمی فعال و پویا از ضروریات این اردوهاست ص ۲۴

۲۱- اردوهای آموزشی: این اردوها زمانبندی (سین) فشرده ای دارد. در طول روز می توان ۴ تا ۵ برنامه آموزشی را در لیست قرارداد، بنابر این باید اعضاء نسبت به اهمیت تشکیلات توجیه باشند تا برنامه ها برایشان شیرین باشد زیرا حس می کنند که در حال رشد هستند. (محورهای رشد اعضاء در ۴ محور می باشد: فکر و اندیشه معنویت و اخلاق مهارت و توانایی کار تشکیلاتی).

۲۲- اردوهای ماجرا محور: در اردوهای ماجرا محور یک مربی یا مجموعه تربیتی ابتدا اهداف مورد نظر خود را تبیین می کند و سپس برای رسیدن به اهداف برنامه و ماجرا مورد نظر خود را طراحی و مکتوب کرده و گام به گام طبق آن به اجرا در می آورد ماجرا در اردوهای ماجرا محور مختلف است. موضوعات و ویژگیهای مختلفی وجود دارد که تلاش می شود ماجرا، آن را حاصل کند گاهی ماجرای اردو یک بازسازی است، گاهی یک فعالیت گروهی و گاهی یک نظام فکری و اندیشه ای است. ماجراها با خلاقیت و فهم مربیان و متخصصان حوزه تربیت طراحی شده و به اجرا در می آیند.

۲۳- اردوهای غیر ماجرا محور: اردوهای بسیاری برگزار میشود که ماجرا یا برنامه ی خاصی را دنبال نمیکنند هدفی کلی مد نظر قرار می گیرد بدون اینکه آن هدف ریز شود و برای رسیدن به آن هدف طراحی خاصی صورت بگیرد. به عنوان مثال برای هدف کلی نشاط و تفریح مرتباً را به اردوی مناطق خوش آب و هوا میبریم بدون اینکه ماجرا با طرح خاصی برای اردو داشته باشیم و اهداف دقیق تری را دنبال کنیم

۲۴- انواع اردوهای ماجرا محور: اردوهای ماجرا محور را می توان با توجه به مدت زمان برگزاری اردو و در موضوعات مختلف برنامه ریزی و طراحی نمود. آنچه که باید توجه داشت این است که هر اردویی یک هدف یا چند هدف خاص را دنبال میکند و چنانچه مربی یا مجموعه تربیتی بخواهد همه اهداف را در مدت فعالیت تربیتی خود دنبال کند می بایست مجموعه اردوهای تربیتی با اهداف مختلف و ماجراهای متفاوت، طراحی نموده و به اجرا در آورد.

۲۵- اردوهای تربیت شهروندی یا سبک زندگی اجتماعی: دانش آموزان علاوه بر ویژگی های فردی باید جامعه خود را بشناسند و بدانند چگونه می بایست در این جامعه رفتار کنند چه نهادهایی متولی پاسخ به نیازهای ایشان هستند و ایشان نسبت به این مراکز چه وظایفی را باید به انجام برسانند. انجام وظایف اجتماعی، احساس وظیفه نسبت به جامعه اسلامی، قانونگرایی دینی، شناخت مراکز خدماتی اجتماعی، مهربانی و دلسوزی نسبت به مردم، دوری از اسراف و مصرف گرایی و در مجموع تربیت رفتار شهروند جامعه اسلامی در مسیر ایجاد جامعه اسلامی و تمدن نوین اسلامی از جمله ی اهداف این اردو میباشد.

همچنین این اردوها میتواند به گونه ی غیر بازدیدی نیز برگزار شود. در این راستا ماجراهایی که در آن نهادهای مختلف جامعه وجود دارند و اردو به مثابه یک جامعه کوچک نقش آفرینی می کند به اجرا در می آیند. در این اردوها میتوان نهادهای مختلف را تعریف نمود، مسئولیتها را واگذار کرد و مشکلات و فرصت های موجود در بین جامعه را به نمایش در آورد.

۲۶- اردوهای علمی: یکی از اهداف مهم یک مجموعه تربیتی که در حوزه اهداف بینشی جای می گیرد آشنایی با علوم مختلف موثر در فعالیت های فردی و اجتماعی است. این آشنایی باید با توجه به استعدادها در مسیر تکامل به تولید علم بینجامد و مربیان می بایست با جهت دهی آن در پایان دوره های تربیتی بتوانند دغدغه رشد آن علم را در مرتبه ایجاد نمایند. همچنین این اردو ها اهداف گرایشی شادابی روانی ، روحیه مهربانی و دلسوزی نسبت به مردم ، شهامت اقدام عملی بر اساس دانش فراگرفته شده و اهداف رفتاری رشد مهارتهای مورد نیاز ، ارتباط با مجامع علمی و ایجاد و گسترش مشغله های علمی را به همراه خواهد داشت.

۲۷- اردوهای غفلت زدایی از زندگی روزمره و تذکر نسبت به داشته هاغفلت و اشتغال به زندگی روزمره موجب میشود انسانها داشته های خود را فراموش کنند و تنها نداشته های خود را ببینند. همچنین انسانهایی که گرفتار مشکلات خاصی شده اند را راحت فراموش میکنند و به جای دغدغه برای یاری افراد جامعه اسلامی خود محوری و خود دوستی را جایگزین میکنند؛ در مشکلات شخصی با توجه به عدم وجود شناخت کافی نسبت به معارف دینی ، از خود بیخود شده و آشفته و سر درگم به بن بست میرسند

۲۸- اردوهای هویت دینی و ملی: تاریخ یک کشور و رشادت ها و استقامتهای او در مسیر حفاظت از دین و کشور ، پشتوانه هویتی اوست. او از سرگذشت خود درس میگیرد و به ایستادگی های خود برای گام برداشتن به سوی هدفی غایی تکیه می کند. انسانها و ملتی که هویت خود را فراموش کرده اند ریشه ای در زمین ندارند، به آسانی تسلیم زورگویان می شوند و همیشه در یأس و ناامیدی گرفتار هستند. باید تلاش کرد تاریخ و ایستادگی پدران او را به یاد او آورد و شناسنامه هویتی او را برایش بازگو کرد. دانش آموزانی که هویت اسلامی و ملی ایشان شکل گرفته باشد بهتر به سوی هدف عالی عبودیت گام برمی دارند و تلاش و ایستادگی شان زبازدیگر ملت ها خواهند شد

۲۹- اردوهای ورزشی: روح سالم و نشاط روانی در گرو جسمی سالم است. ورزش علاوه بر نشاط و شادابی بسیاری که به روح و روان متربیبان می بخشد انرژیهای ایشان را نیز تخلیه می کند تحرک و فعالیتهای حرکتی، آسیبهای فضای مجازی و کوچکی خانه ها را دور کرده و ایشان را از گرفتار شدن به دامان آسیب هایی چون اعتیاد و . . . محفوظ میدارد باید تلاش نمود با معرفی ورزش های مختلف و محیطهای ورزشی ایشان را به سمت ورزش مورد علاقه خود راهنمایی کرد.

۳۰- اردوهای تفریحی: نشاط و شادابی متریبان از جمله اهداف این اردوهاست. با ماجرای جذاب تعریف نمود که در آن متریبی تفریحات سالم را تجربه کرده و با آن آشنا شود. البته موضوع تفریح در بسیاری از اردوها وجود دارد چرا که اردو با فرح و شادی همراه است لکن مقصود در این اردوها این است که برای تفریح ، برنامه های ویژه و اثر گذاری و هدفمندی تعریف شود.

۳۱- اردوهای استقامتی: در این اردوها متریبان یاد میگیرند به دور از تجملات و تکنولوژی معاصر ، میتوان زندگی خوب و دلنشینی داشت. ایشان مهارتهای مختلف زندگی را فرا گرفته و دشواری های آن را در می یابند این اردوها در جهت تقویت سبک زندگی اسلامی بسیار می تواند موثر باشد. همچنین تحمل صبر و استقامت روحی و جسمی متریبان را در مواجهه با مشکلات بالا می برد و ایشان یاد میگیرند چگونه در مشکلات راه چاره پیدا کنند و شکست را نپذیرند.

۳۲- اردوهای شهامتی: این اردوها تلاش میکند روحیه سلحشوری و شهامتی متریبان در برابر دشمنان را بالا ببرد. افزایش روحیه شجاعت و تقویت شهامت اقدام ، فضا سازی معنوی و فکری پایدار و با ثبات ، ایجاد نقطه اتکاء دینی و انقلابی در متریبان از جمله اهداف این اردوهاست. این اردوها میتواند با حضور در بازی هایی که نیاز به شهامت اقدام دارد مانند پینت بال ، لیزرتگ و . . . حاصل شود

۳۳- اردوهای خدماتی ، جهادی :بهره مندی افراد یک جامعه از امکانات یکسان نیست. شرایط اقلیمی، مدیریتی و فرهنگی موجب شده طبقه های مختلف اجتماعی ایجاد شود چه بسا افرادی با امکانات حداقلی زندگی میگذرانند و افرادی که در رفاه بسیار غوطه ورنند متریبان به عنوان عضوی از جامعه باید نسبت به دیگر افراد جامعه دغدغه مند و دلسوز بوده و در مسیر رفاه طبقه مستضعف تلاش نمایند.

۳۴- اردوهای تشکیلاتی: اردوهای تشکیلاتی در راستای حضور بهتر و بیش از پیش متریبی در اجتماع برنامه ریزی میشود در این اردوها اصل فعالیت بر گروه و کار تشکیلاتی است. ماجرای این اردوها بر محور نقش آفرینی متریبی در گروه و تشکیلات خلاصه میشود